

3:e söndagen i Fastan i nådens år 2020- Åke Malander (ELBK)

Intr. Psalt 40: 10-18, Gt Jer 26:1-16, Ep Ef 5:1-14, Ev Luk 11:14-28, III Luk 4:31-37

Din kyrka hjälp, o Jesu Krist, Trots all vår tröghet, köld och brist. Låt Ordet alltmer framgång få Och ut till många själar nå.

3:e söndagen i Fastan har som tema: Kampen mot de onda makterna. Vad för slags kamp det handlar om framgår av Ef. 6:12: ”*Vi strider inte mot kött och blod utan mot furstar och väldigheter och världshärskare här i mörkret, mot ondskans andemakter i himlarna.*” Inte mot kött och blod, inte mot människor! Kampen mot de onda makterna är således inte (i första hand) en kamp mot människors allehanda påfund eller mot makthavare av olika slag här i denna världen. Nu kunde vi möjligen tänka att det hade varit enklare och lättare om det vore mot människor och mänskliga makter. Nåja, det hade nog varit tämligen hårt redan då. Vi vet ju vad människan är i stånd till, vad människor kan göra mot varandra. Ett gammalt ordspråk säger: ”Den ena människan är en varg mot den andra.” Erfarenheten får väl sägas väl bekräfta detta. Ändå finns här en väsentlig skillnad. Mänskliga fiender kan göra oss mycket ont och tillfoga oss stor skada och gå så långt att de dödar oss, dräper kroppen, men sedan kan de, som Jesus säger, inte göra mer.

Kampen gäller en betydligt farligare fiende, ondskans andemakter i himlarna, en osynlig men högst aktiv ond makt. ”Er motståndare djävulen går omkring som ett rytande lejon sökande vem han kan uppsluka.” Det heter att han rustar sig med ”våld och argan list”. Våldet är allvarligt nog, men det är likväl uppenbart för alla. Den arga listen är det riktigt farliga, den smyger sig in och bedrar och förgiftar såväl enskilda själar som själva kristenlivet i församlingen.

I dagens texter, både evangeliet och predikotexten, möter vi Herren Jesus i hans kamp mot de onda makterna. Och se, dessa blev grundligt besegrade av Jesus. Djävulen är på ett avgörande sätt besegrad, men andekampen fortsätter ändå så länge tiden varar, intill Kristi återkomst. Därför sätter vi som rubrik för dagens predikan: **En andlig kamp – på liv och död**

Vi säger då för det första: Den kampen *har* utkämpats – av Jesus Kristus, vår Frälsare

Det blev en märklig dag där i Kapernaums synagoga. Det var gudstjänst på sabbatsdagen och Jesus hade predikat och undervisat med makt och myndighet, så att åhörarna kände sig träffade. Mitt i detta börjar plötsligt en man som var besatt av en oren ande, en demon, ropa och skrika: ”Vad har vi med dig att göra, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att fördärva oss? Jag vet vem du är, du Guds helige.” Ondskans andemakter känner och vet vem Jesus är. Den orene anden kände igen Jesus och visste precis vem han är: inte bara Jesus från Nasaret utan även Guds Helige, det vill säga Guds Son. Och han kände inte bara till vem Jesus är, han visste även varför han hade kommit, nämligen för att förgöra den onde andens makt och tillintetgöra hans gärningar.

Med största hätskhet mobiliserade satan all sin makt och kraft och list för att bekämpa Guds Son, som blivit människa bland oss människor och löste människor ur den ondes våld. Han angriper och står emot honom på allehanda sätt. Om han än övergav honom för en tid så var han dock snart tillbaka med ny angrepp. Här hetsade han den arme besatte mannen att fara ut mot honom. Ofta sker det i samband med att Jesus predikar och undervisar. Ty just Jesu Ord vill satan framför allt tysta ner och få bort, därför att han är väl medveten om att Ordet är det skarpaste vapnet mot honom. Ibland gav han sig på Jesus öppet och direkt såsom när ha frestade honom i öknen. Men just där visade sig Ordet vara den makt som totalt avväpnade honom, så att han fick loma därifrån med svansen mellan benen. Ofta skickade han fram till synes fromma människor för att de med försåtliga frågor skulle försöka snärja honom och få något att anklaga honom för. Särskilt allvarligt var det naturligtvis när de var på väg upp till Jerusalem, och satan får grepp om en av Jesu närmaste lärjungar, så att Petrus (i all välmening) försöker få honom att överge vägen till korset. Vägen till döden, som blev Vägen till Livet.

När ondskans makter triumferande riktade dödshugget mot Frälsaren så att Jesus måste dö korsets död, dö på förbannelsens trä, då blev det tvärtom Jesu totala seger över satan, över ondskans andemakter i himlarna. Guds eviga frälsningsrådslut fullbordades. Kvinnans säd hade krossat ormens huvud, men det skedde till priset av att han fick ett banehugg.

Det var nämligen för våra synders skull Guds Son måste dö, ty den ofattbara bördan av alla människors

alla synder var lagd på honom. Guds heliga lag dömde honom till döden som syndare. Men i och med att han dog förlorade lagen sina anspråk – alla dess krav var uppfyllda, alla synder och överträdelser var försonade och betalda. Synden är borttagen, dödsdomen upphävd och den gamle ormen fick med krossat huvud ringla sig bort. Men hans raseri mot Jesus och mot tron på Jesus och mot lärjungarna har inte förminskats, han är ständigt aktiv, så:

Vi säger för det andra: Den andliga kampen fortsätter – för Jesu lärjungar

Då gäller det inte enbart vad som skedde då, under Frälsarens hårda kamp. Nej nu gäller det vad som sker idag, här och nu, det handlar om oss och vår situation, om Kristi kyrka mitt i den gudsfrånvända världen, världen som ligger i den ondes våld.

Det inställer sig nog två frågor angående dagens texter och vår tid. Den första är: kan vi verkligen ”i vår moderna, upplysta tid” tro på det som här berättas? Var det inte möjligen vanliga sjukdomar som överdramatiserades? Detta är en fråga om livsåskådning: om man har en helt sluten ateistisk-materialistisk världsbild eller om man kan tänka sig att verkligheten kan vara större än vad vi kan mäta och räkna. Det kan härvid noteras att djävulens största tillgång i vår tid är att man inte tror att han existerar (”det finns ingen hotbild”), och därmed kan han ju jobba rätt så ostört. Det andra spørsmålet är om detta som utspelar sig i en helt annan tid och under helt andra förhållanden kan ha så mycket tillämpning hos oss. Jodå, alla olikheter till trots så är allt sig tämligen likt. Där liksom här människor i helg och söcken med sina drömmar och med sina bekymmer. Och i en sak är det alldeles lika: han som är vår oförsonlige fiende, han är ständigt i verksamhet, här lika som han var där. Han kommer inte i första hand för att åstadkomma yttre skador utan för att fördärva själarna, människornas andliga liv. Och då är förstås ”argan list” det naturliga tillvägagångssättet för honom som är lögnens fader. Här måste vi kristna vara vakna. Den som har ögon att se med må se, den som har öron att höra med må höra, och Gud har gett oss både ögon och öron – för att vi ska lära oss att se och höra och bedöma och avslöja den ondes subversiva verksamhet. Men samtidigt är det genom ögat och örat, genom våra sinnesintryck som frestaren finner vägen för att orena och förgifta våra själar. Var därför vaksam med vad du låter ögat och örat tjusas av! Men hur ska du få kraft att stå emot den oheliga trefalden, djävulen, världen och ditt eget kött med alla dess frestelser och lockelser? Ja inte genom Lagen, ty ”när lagen kom fick synden liv” och ”lagen åstadkommer vrede”. Nej kraften till det nya livet, vägen ut ur frestelserna finns beskriven på vers i Luthersk Psalmbok 728: *”Jesu, djupa såren dina, Din kval, din bittra död Giva i livsdagar mina Tröst i kropps-och själanöd. Faller något ont mig in, Tänker jag på pinan din, Därav kan jag väl hämta, Att man skall med synd ej skämta. Vill då sig i lustar göda Mitt förvända kött och blod, Minnes jag din svett, den röda Och får strax ett annat mod. Och när satan rustar sig, Sätter jag till skydd mot mig Din förtjänst den nåderika. Genast måste han bortvika.”*

Det pågår alltså och har pågått en andekamp alltsedan syndafallets dag. En kamp mellan Guds stad och världsstaden, mellan abelskyrkan och kainskyrkan. Vad var det egentligen som anden där i synagogan i Kapernaum ville? Vad var hans budskap? Bort med Jesus och bort med hans ord! Se, detta är kampens kärna i alla tider. Vi ser det tydligt idag i det avkristnade västerlandet, och inte minst i vårt eget land; kristendomen ses som oönskat som ska bort ur samhället. Och det är resursstarka krafter som driver på, både med politisk makt och med ordet i sin makt. Då ser det väl rätt mörkt ut för Jesu lärjungar: från världens sida yttre och inre angrepp och från kainskyrkans sida en sekulariserad teologi som förvandlar kristendomen till en religion bland alla andra. Men trots allt detta som vi ser och hör: sucka inte, kära vänner, och klaga inte. Detta är ju just vad Herren Jesus har sagt att vi har att vänta i den sista tiden. Han säger även: ”Men när allt detta börjar ske, så räta på er och lyft upp era huvuden, ty då närmar sig er förlossning.”

Visst är det så att det är stormiga tider här, det är töcken och grus. Men en skara dock skrider mot mot himmelens ljus. Den ser inte mycket ut för världen, ja dess hopp och dess härlighet världen ej ser. Men, glöm inte, kära kristna, att före går Herren med segerns baner, ja före går Herren med segerns baner. Hans seger skall en dag visa sig vara hans kyrkas seger, din och min seger. Herren give oss tålmod, uthållighet och klarsyn så att vi kan stå fasta, och må vi därvid inte glömma att Han står vid vår sida; ”Se, jag är med er alla dagar intill tidens ände.” Amen.

Ditt Ord är i vår nöd och sorg Vår säkra tröst och fasta borg. Därvid behåll oss, Herre kär, Allt annat är förgängligt här.